

Zagaje

PARK ZAGAJE

Gminoi Lelkowo

od _____	do _____

380

zob. 4518

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244

nr. inv. 380.

Nr. inv. 380 dep.
BIBLIOTEKA
Zarządu Ochrony i Konserwacji Zesp. Pałac. Gz. 60.
Muzeum Narodowego w Warszawie
ul. Szwoleżerów Nr 9, tel. 24-97-78

METRYCZKA PARKU - OGRODU

Adres	miejsowość	Zagaje	gmina	Łelkowo	powiat	Łobez	województwo	elbląskie							
			nie ma			nie	stwierdzono								
Nazwa par ku	aktualna	Park podworski. Część parku ^{dawna} utworzono i urządzono boisko szkolne - zachowały się na nim pojedyncze drzewa. Za boiskiem niewielkie zadrzewienie - pozostałość parku bez większej wartości. wschodnia część ogrodzona i użytkowana jako ogródek szkolny. Przed frontem szkoły zachowany stawek z pojedynczymi drzewami.													
Rodzaj parku i stan jego zachowania:	XIX w.														
Czas powstania	Park położony jest przy drodze z Piniężna na terenie WPCR Zagaje. Od północnego-zach. przylegają budynki gospodarstwa WPCR-u, od zach. pola, na południowej granicy parku stoi budynek, gdzie mieści się Zakład Remontowo-Budowlany WPCR-u.														
Położenie parku	dworek XIX-wieczny przebudowany na szkołę														
Powierzchnia parku:	ogółem w ha	w tym wód w ha	czy są nańj budynki i jakie												
	ok. 3ha	15a													
Użytkownik parku	Wielozakładowe Gospodarstwo Rolne Zagaje.														
Czy jest w rejestrze:	data i numer rejestru A - 2108 z M. 03.1986; 20.09.2004; ; olwoty ob. skłote 192, park														
Istniejące dokumentacje /data, autor/	pomiar sytuacyjno-wysokościowy -		inwe ntaryzacja zieleni												
	studium historyczne -		założenia techniczno-ekonomiczne												
	techniczne, branżowe, dokumentacje i ekspertyzy														
Przeprowadzone	dotychczas remonty Po II wojnie światowej nie przeprowadzano żadnych remontów.														

I. Krótka analiza historyczna.

1. Ewolucja układu przestrzennego.

Ze względu na brak źródeł historycznych i archiwaliów nie podajemy historii kształtowania się parku.

2. Dawne plany.

Nie odnaleziono.

3. Źródła do dziejów parku.

Przy opracowywaniu korzystano z niemieckiej mapy topograficznej w skali 1:25 000 z roku 1944, która znajduje się w Wojewódzkim Archiwum Państwowym w Olsztynie.

Z innych źródeł nie korzystano.

II. Charakterystyka stanu istniejącego.

1. Układ przestrzenny.

Park położony jest w środku wsi tuż przy drodze. Dawny dwór użytkowany jest przez szkołę, przez co zmieniło się jego wnętrze jak też i otoczenie. Przed frontem szkoły znajduje się stawek otoczony siatką i częściowo żywopłotem wzdłuż alejki prowadzącej z drogi do szkoły. Rosną tam klony i kasztanowce. Część parku przy szpale wyгородzono siatką i urządzono boisko szkolne, na którym rośnie 7 buków, kasztanowiec i dąb. Po lewej stronie boiska, za siatką niewielka sadzawka i ogródki doświadczalne szkoły oraz kartoflisko. Pozostała część parku to niewielkie zadrzewienie leżące już na terenie WPGR-u zarośnięte chwastami i samosiewami drzew liściastych. Urządzono tu wysypisko śmieci. W tej części znajduje się mała sadzawka otoczona olszą czarną. Granicę zachodnią tej części parku stanowią okazałe głogi.

Zauważono tylko jedną alejkę prowadzącą przez tę część parku. Tuż za granicą parku budynek WPGR-u. Układ tej części jest nieczytelny z powodu zarosnięcia samosiewami i chwastami, które stworzyły gęszcz nie do rozszyfrowania.

2. Skrócona inwentaryzacja roślin.

Park w Zagajach jest mocno zniszczony z pojedynczymi drzewami, który w obecnym stanie kwalifikuje się jako zadrzewienie obok szkoły.

Z drzewostanu dawnego parku pozostały tylko pojedyncze drzewa, a mianowicie:

Buk zwyczajny <i>Fagus silvatica</i>	szt.	7	o	przec.obw.	260cm
Kasztanowiec <i>Aesculus hippocastanum</i>	"	3	"	"	150cm
" " "	"	1	"	"	120cm
Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	"	6	"	"	60cm
Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i>	"	20	"	"	60cm
Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	"	1	"	"	120cm
Razem		38			

Poza ogrodzonym boiskiem, w niewielkiej części zniszczonego parku rosną pojedyncze drzewa o składzie gatunkowym drzew: grab *Carpinus betulus*, olsza czarna i szara *Alnus glutinosa* i *A. incana*, świerk pospolity *Picea excelsa* w wieku /30-40/ 35 lat, pojedynczo w wieku 60 lat o zadrzewieniu 01. W podszyciu gęsto zarosła bzu koronowego i czarnego - *Sambucus nigra* i *S. racemosa*. Zachodnią granicę parku stanowi szpaler głogu *Crataegus oxyacantha* - mocno zahledbany z pojedynczymi uschniętymi krzewami. Runo zachwaszczone z pojedynczymi roślinami gatunków synantropijnych.

3. Analiza stopnia zachowania układu zabytkowego.

Z całej kompozycji parku niezmieniony pozostał jedynie fragment przed frontem szkoły, gdzie zachował się stawek z pojedynczymi drzewami nad nim i alejka od strony drogi. Reszta częściowo zamieniona na boisko szkolne i ogródki nie kwalifikuje się do tego, aby zaliczać ją do układu zabytkowego, gdyż kompozycja uległa całkowitemu zniszczeniu, a pojedyncze drzewa można potraktować jako zadrzewienie wiejskie. Część położona za ogrodzeniem należąca do WPGR-u bardzo zaśmiecona i zdewastowana również nie posiada walorów zabytkowych. Drzewostan został poważnie zmniejszony - pozostały tylko pojedyncze drzewa i krzewy.

4. Rola obiektu w krajobrazie.

Ze względu na stan zachowania, park nie spełnia roli jako miejsce wypoczynku. Na pewno jednak powinien zostać jako zadrzewienie w środku wsi.

III. Wnioski dotyczące:

1. Granicy ochrony konserwatorskiej w zakresie:

a/ ochrony układu parku

ze względu na stan zachowania nie ma potrzeby;

b/ ochrony ekologicznej

Zachować zadrzewienie przed frontem szkoły i na boisku;

c/ ochrony kompozycji widokowej;

nie ma potrzeby.

2. Ewentualnej zmiany użytkowania całości parku i poszczególnych jego części.

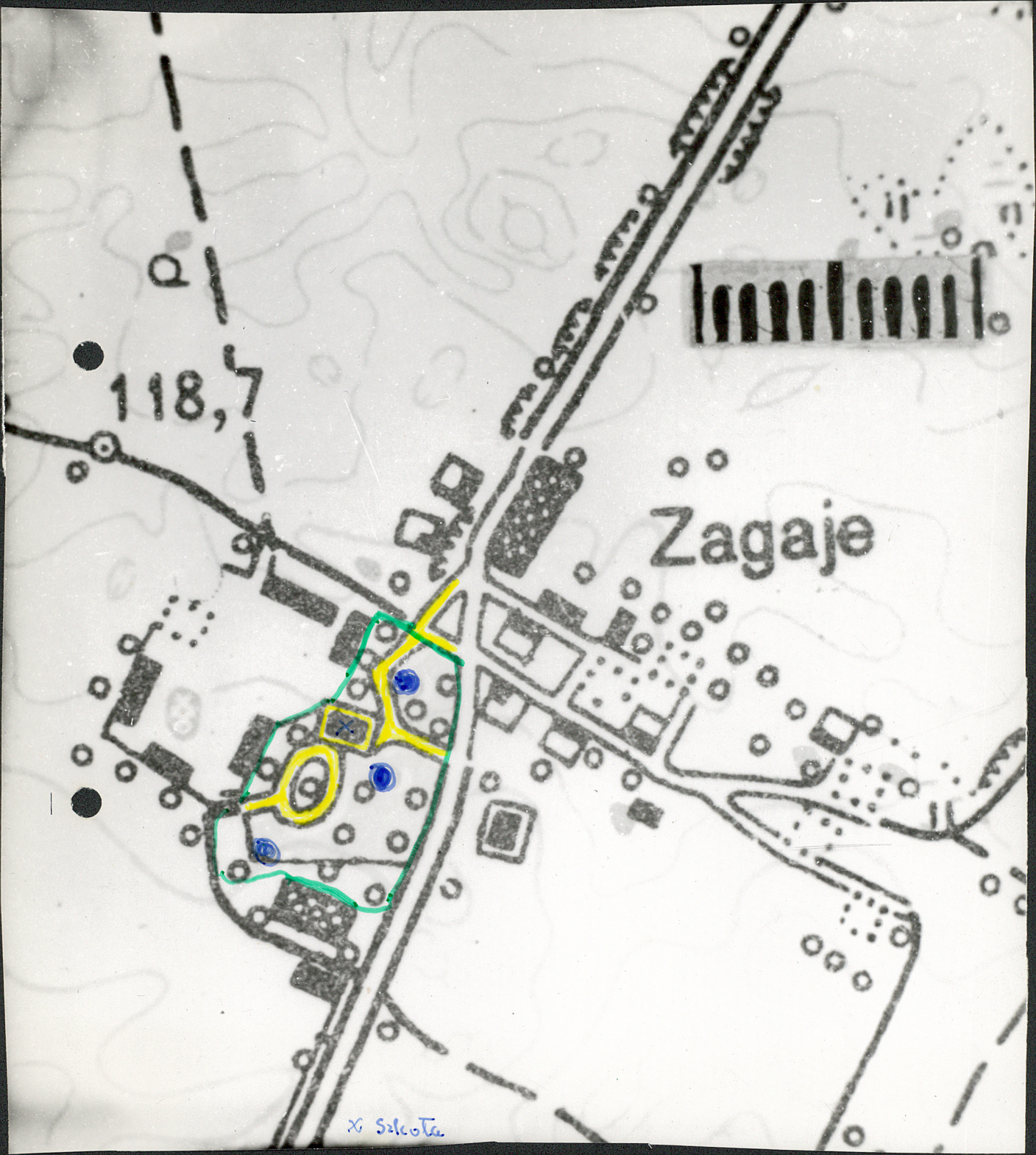
WPGR mógłby zamienić należący do niego fragment na miejsce wypoczynku.

3. Zakresu niezbędnej lub pożądanej renowacji

Realizując projekt zawarty w pkt 2 należałoby przede wszystkim usunąć z parku śmieci, wyciąć chwasty i przerzedzić gąszcz

krzewów, uzupełnić drzewostan i zasadzić ozdobną rośliny
zielne oraz oczyścić sadzawkę.

Olsztyn, 1974r.

118,7

Zagaje

X Sileta

Wykaz zdjęć

1. Nr neg. 3456 Pałac przebudowany na szkołę,
2. Nr neg. 3454 j.w.
3. Nr neg. 3457 Zaśmiecona część parku,
4. Nr neg. 3453 Fragment dawnej sadzawki,
5. Nr neg. 3455 Zadrzewienie w parku.

1 neg. 3456

2 neg. 3454

3 neg. 3457

4 neg. 3453

5 neg. 3455